

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Unerati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, predklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popusti le pri naročilih od 11 objav napre. — Inseratni davki posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 3, pritlično. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 3, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le sedelice in sprotaj frankovano.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji vse dni po Din 1—

v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25

Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	v Jugoslaviji		v inozemstvu
	v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	108—
3	30—	36—	54—
1	10—	12—	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno 300 p po nakazilu.

Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

FRANCOSKA OKUPACIJA.

Šum, ki ga je povzročila francoska okupacija je nekoliko utihnil in položaj, ki je nastal po vkorakanih francosko - belgijskih čet v Nemčijo, je kolikor toliko jase. Od dolgotrajnega prerkanja in cele vrste konferenc, ki niso mogle rešiti reparacijskega vprašanja, je Francija prešla k delu in ne glede na obnavljanje drugih zavezniških držav, posebno Angleške in Amerike, zasedla središče nemške veleindustrije. Kaj je napotilo Francijo, da je v tesnem kontaktu z Belgijo storila ta odločilen in morda tudi riskanten korak? Obe državi ste od vojne najbolj prizadeti, iz česar sledi logičen sklep, da je njima vojna odškodnina najbolj potrebna. Nemčija je bila pripravljena takoj po vojni plačati na račun reparacij 200 milijonov zlatih mark, po preteku treh let pa je enkrat postala tako skromna, da ni več pomišljala o kakem plačilu, marveč nasprotno, prosila je zavezniške naj ji posodijo eno milijardo zlatih mark, češ, da je treba urediti državni proračun in stabilizirati marko. Jasno je, da gospodarski položaj tudi v Nemčiji ni preveč sijaen, vendar pa se zdi ta nemška skromnost preveč pretirana in celo nekako sumljiva. Ni dvoma, da je nemška diplomacija z velikim zanimanjem sledila povojnim dogodkom v Evropi, ki so se v splošnem razvijali prej v njeno korist kakor pa v škodo in so se končno razvili tako daleč, da je nastala politična situacija, v kateri je Nemčija začela premišljati ali naj sploh kaj plača ali ne. Ta siromašni pogorelec, ki ga različni naivni politiki tako obžalujejo, v resnici seveda ni tako siromašen. Res je sicer, da je usoda začasno iztrgala meč iz rok nemškega viteza, s tem pa še ni rečeno, da je ta vitez pozabil svoja junaška dela in za vedno pokopal misel o maščevanju. Nemške mahinacije v Rusiji od začetka revolucije pa do danes, tajna vojna konvencija s sovjeti, njihovo prizadevanje razbiti antanto in kemalistično ošabnost na vzhodu, kjer ima najbrž svoje prste tudi nemška diplomacija, vse to dokazuje, da bi ista Nemčija, ki danes tar-

na in bobna po celem svetu, kakšna krivica se ji godi, v ugodnem trenutku in primerni mednarodni politični konstelaciji lahko povzročila nov svetovni požar. To misel potrjuje avtor članka v bolgarskem »Dnevniku«, ki pravi: Zgodovina je najboljša učiteljica in ona nas uči, da sta Cezar in Napoleon smatrala svoje zmage za definitivne in vendar to njihovo prepričanje ni oviralo severnih narodov, ki so razkosali starodavno rimsko imperijo. Napoleon Bonaparte pa je umrl na otoku Sv. Helene in je še pred smrtjo videl kako so se razsuli njegovi načrti, moč njegove Francije pa so strli najprej zavezniški, potem pa Nemčija. Zgodovina gre stalno po isti krivi črti: kakor je bilo nekdaj, tako bo tudi v bodoče. Nadvlada in nasilje ne more trajati večno. Čim močnejši je pritisk, tem močnejši je odpor. Besede, civilizacija in napredek so se razpršile pri zmagovalcih in postale živa gesla premaganih narodov. Prej ali slej se bo položaj spremenil tako, da bodo zmagovalci zmagani, premagani pa bodo zmagaali. V teh kratkih in jedrnatih besedah je povedano vse in če bi prihajale iz nemških ust bi bile še bolj razumljive.

Iz dveh nagibov je bila Francija prisiljena zasesti nemško ozemlje tam, kjer je sedež nemške veleindustrije. Prvič zato, da si zagotovi nadomestilo tega kar je uničilo nemško orožje na francoskih in belgijskih tleh, drugič pa — kar je še bolj važno in kar je dalo najbrž povod za ta energičen korak — da zatre vsako misel nemškega naroda o kakem revanžu. Francoska akcija je v prvi vrsti političnega, ne pa finančnega značaja, kajti zato, da prisili Nemčijo plačati vojno odškodnino je imela Francija na razpolago tudi druga sredstva. Najbolj bi bilo misliti, da bo Francija, ki ima največ vzroka biti se nemških zakulisnih mahinacij, mirno gledala kako se snuje nemško - rusko - turška zveza, kako Bolgarija čim dalje bolj teži za zblizanjem z Rusijo in kako se širi protizavezniško gibanje med orijentskimi narodi. S tem,

da so zavezniške čete vkorakale v ruhrsko ozemlje, je eliminiran iz tega nevarnega gibanja glavni faktor in to je Nemčija. Zato je razumljivo, da francoska akcija ni našla posebnega odpora na Angleškem, niti v Italiji, z druge strani pa je tudi razumljivo ogorčenje in vojaške priprave Rusije in Turčije, ki pa menda ne bodo tako strašne, kakor jih opisujejo z gotovim namenom nekateri tuji listi. Različni protesti in izjave, češ da Nemčija zastopa interese proletarijata, so le pesek v oči inozemskim narodnim masam, kar najlepše dokazuje skupen nastop vseh slojev nemškega naroda in udanostne izjave, ki jih pošiljajo delavske in uradniške organizacije svoji vladi. Politično razkrajanje, ki so mu posebno podvrženi slovanski narodi, ni oslabilo življenjske sile

Nemčije in če je sploh mogoče govoriti o kaki nevarnosti nove vojne, bi ona najprej pretihala od nemške strani ali pa bi jo inscenirala nemška diplomacija in podpirala nemška tehnika.

V kolikor se da sklepati iz dosedanjih dogodkov ne bodo Nemčiji pomagali nobeni protesti, pa tudi ravnotežje v Evropi radi francoske akcije še ne bo narušeno, čeprav bi bilo to nemškim političnim krogom zelo dobrodošlo. Narod, ki je bil še pred kratkim vzor nasilja in zatiranja malih narodov in danes ko je do bil za svoja dejanja zaslužen plačilo, najbolj kriči, da se mu godi krivica, se bo moral pač ukloniti in popustiti toliko časa, dokler se ne snametuje in opusti vsako misel o kakem oboroženem nastopu proti zaveznim državam.

Vprašanje uradniških doklad.

SPREMENBA ZAKONA O URADNIŠKIH DOKLADAH.

IZENACENJE DRAGINJSKIH DOKLAD — STANARINO DOBE TUDI NAŠI URADNIKI!

— Beograd, 26. jan. (Izv.) Finančni minister je odredil, da se spremeni zakon o uradniških dokladah s tem, da se izdela zakonski načrt o novih draginjskih dokladah uradnikom in uslužbenecem. Zakonski predlog naj bi soglašal s sklepi in resolucijami uradniškega kongresa v Splitu. Ta zakonski načrt naj bi se takoj predložil finančnemu odboru, ki je v smislu finančnega zakona pooblaščen, da napravi spremembe, če finančni minister dobi kritje za izdatke v izven budžetarnih dohodkih ali v višini budžetarnih dohodkov. Vsota za ta namen bi znašala okoli 10 milijonov dinarjev mesečno. Obenem namerava finančni minister uvesti stalno evidenco o nekvalificiranem uradniškem osebju.

Minister pravde je dalje obljubil, da izplača predvojnemu uradniku Srbije in Črne gore po 5000 dinarjev na račun vojne odškodnine proti predložitvi priznalne sodbe. Kritje za spremenjene draginjske doklade in za izplačilo vojne odškodnine uradnikom bi dobil finančni minister na ta način:

1. V povečanju carine na predmete, katerih izvoz je bil nedavno dovoljen.
2. Na izvoznih carini za 50 do 60.000 vagonov koruze.

— Beograd, 26. jan. (Izv.) Iz kabinete pisarne ministra dr. Zupančiča poročajo: Minister notranjosti dolga zahteva v sporazumu s finančnim ministrom preko finančnega odbora, naj se vsem uradnikom izven Srbije in Črne gore prizna isto draginjske doklade, kakor jih imajo uradniki v Srbiji in Črnigori, kakor tudi, da se dā tem uradnikom tudi ista stanarina, ki jo dobivajo državni namestniki v Srbiji in Črnigori. Poleg tega zahteva, naj se odpravi maksimiranje draginjskih doklad nižjim uslužbenecem.

SPORAZUM Z ITALIJO.

— Beograd, 26. jan. (Iz.) Kakor poročajo današnji tujerajni listi, je zunanje ministrstvo odposlalo našemu poslaniku v Rimu Antonijeviču navodila in informacije, ki jih ima izročiti italijanski vladi glede končnega sporazuma za izvršitev rapalske pogodbe. Zunanje ministrstvo je popolnoma uverjeno in račun z gotovostjo, da italijanski parlament odobri santmargheritske konvencije. Italijanska vlada bo imenovala v kratkem svoje člane v reško paritetno komisijo. Predsednik naše delegacije v tej komisiji je general Ljuba Milić.

BOLEZEN MINISTRKEGA PREDSEDNIKA ŠVEHLE.

— Praha, 26. januarja (Izv.) Stanje ministrskega predsednika Švehle se je znatno izboljšalo. Ministrski predsednik nastopi te dni daljši dopust.

Vprašanje turškega dolga.

— Beograd, 26. jan. (Izv.) Na zadnjih sejah ministrskega sveta se je zelo obširno razpravljalo vprašanje otomanskega dolga in o njega razdelitvi. To vprašanje je sedaj od strani naše vlade definitivno rešeno. Vlada stoji na absolutno odklonilnem stališču glede predlogov zavezniškov. Gre v prvi vrsti za predvojne turške dolgove. Ministrski svet odklanja predlog zavezniškov, ki določa gotovo proporcijo v razdelitvi dolga. Naša vlada vztraja absolutno na stališču sporazuma iz l. 1913, ki je bil dosežen na konferenci naših delegatov in Turkov v Londonu. Naša delegacija v Lausanni je prejela že tozadevna navodila.

Intervencija nacionalističnih organizacij pri vladi.

— Beograd, 26. jan. (Izv.) Zastopniki nacionalističnih organizacij, med drugimi zastopniki Udruženja rezervnih oficirjev, četniške organizacije in Orjuna, so večeraj dopoldne intervenirali pri ministrskem predsedniku g. Nikoli Pašiću zaradi gotovih dogodkov, ki so se odigrali zadnje dneve v Makedoniji in v Vojvodini. V glavnem je bilo govora o najnovejših napadih in razbojniških ropih, ki so jih izvršili makedonski avtonomaši v Kadrifalku pri Štipu. Deputacija je dalje pojasnila ministrskemu predsedniku položaj v Vojvodini in na Hrvatskem. Predložila je vladi točne dokumente o razdiralnem delovanju Madžarov, predvsem v Novem Sadu, kjer madžarski klerikali vzdržujejo svoj dnevnik »Del Baczka«, ki ima zelo intimitne stike z madžarsko vlado v Budimpešti. Deputacija se je dalje pritožila proti preganjanju nacionalistične omladine, proti neutemeljeni aretaciji predsednika oblastnega odbora »Orjuna« v Novem Sadu Dobroslava Jevdjevica, dalje so zastopniki nacionalističnih organizacij omenili antirdejavno propagando hrvatskih frankovcev, ki so v Osljeku organizirali napad na nacionalista Mašića, a merodajne oblasti v Osljeku nimajo absolutno nikakega zanimanja, da bi izsledile napadalce. Frankovci so dalje v Križevcih razvili zelo aktivno propagando proti narodnemu ujedinenju in proti enotnosti države.

Zastopniki nacionalističnih organizacij so končno ministrskemu pred-

Olepševalno društvo.

Naš dični Fr. Ž., ki je takorekoč naš najboljši humorist, je objavil pred nedolгим časom v »Slov. Narodu« pod gorenjim naslovom feljton, ki ga po mojem mnenju ne gre omalovaževati. To ni njegov edini feljton, ki ga je napisal! Univerzalnost je sploh za njegov humor najznačilnejša poteza. Enkrat vam vzame muhe na piko, drugič pike na muho! Včasih se spravi tudi na kak pravilnik. Tako tudi zadnjič enkrat. Toda tokrat jo je s svojim humorjem temeljito zavozil. Kajti v Beogradu že vedo, kako se take stvari delajo, pa tudi zakaj se tako delajo!

Več sreče je imel s svojo metodo o račji lovi. Sicer jako enostavno! Skočil v vodo, utopi se in čakaj mirno na svojem mestu tako dolgo, da ti zraste trava na glavi. Poprej pa naroči še komu, da pride od časa do časa pogledat in obrat, kar se te je prišlo. Toda vseeno ne vem, če je ta metoda posebno priporočljiva. Že zaradi tega ne, ker sam pri tej metodi rakov ne boš jedel. Ampak raki se tudi na drug način love. Nekateri jim hodijo celo žvižgat, da jih tako privabijo iz vode. A to gre samo ponoči in je že zaradi tega neprilичno. Če si hočeš rakov naloviti v vsej zločnosti, moraš najprej poznati njih šege in navade. Ob gotovih urah se izprehaja rak med vodnimi rastlinami tako približno

kakor Ljubljanci v tivolskem drevoredu. Veš torej, kje ga imaš poliskati. Drugikrat, tako menda zlasti po kosilu, dremlje rak v svoji luknji, ki jih je v vsaki vodi v obrežju vse polno. Če ga zasačiš tu, ti ne more uti. Sicer moraš biti pripravljen, da ti mrcina s svojimi škarijami pošteno kri pušča, a to nič ne de. Doživiš pa pač lahko tudi še kaj bolj neprijetnega. Kaj se je meni nekoč pripetilo! Sežem v luknjo po raku, a namesto raka, privlečem — človeško roko iz nje! No, na srečo je bila to moja lastna roka in hujše nesreče tistikrat ni bilo!

Toda vrnimo se k olupševalnemu društvu. V tistem svojem feljtonu opozarja naš dični humorist, da se snuje v Ljubljani društvo za olupšavo mesta, kar je navdalo mene, ki gorim za vse lepo, z velikim navdušenjem, dasi mi je bila ta namera že prej znana. Z nekim ponosom pripoveduje, da je govoril o stvari z jako merodavno osebo, takorekoč gospodom upraviteljem mestnih nasadov. Da ne pozabim, naj takoj omenim, da mi je vzbudila besedica »takorekoč« na tem mestu občutje čisto posebne vrste, pa tudi prelepe spomine. Stvar je namreč taka. V tistih časih, ko sem veljal še kot literat nekaj, mi je bil poslal mlad pesnik svoje prevence na ogled. Med njimi je bil pesniški umotvor, v katerem se je vsaka kitica — in teh je

bilo čuda veliko! — končavala z refrenom:

»Nocoj je božična noč takorekoč«.

Priznati moram, da sem storil pesniku tistikrat veliko krivico. Očital sem mu, da se glasi ta verz samo zaradi rime tako. Danes sodim drugače! In z mano gotovo vsi, ki so se za Božič zamenjale trinajste mesečne plače. Zakaj to je bila res samo »takorekoč« božična noč! Božično drevesce brez sveč in daril, brrr!... Pesnika pa občudujem, ki je že pred dvajsetimi leti videl v duhu, kaj se pripravljajo. Vsekakor za služi, da se njegovo ime izsledi in otne pozabnosti. Jaz za svojo osebo bi skoraj rekla, da... Pomislite: »takorekoč« tu, »takorekoč« tam in obkraj na nepravem mestu! Ali nisem na pravem sledu?

No, nadaljnji trud moram prepustiti našim literarnim zgodovinarjem. Ker meni leži še marsikaj drugega na srcu. Tako nisem imel več mirne noči, odkar je bil stavljen predlog, da naj se vsi, ki bi hodili po mestni travi, kratkoma na prvo drevo za uho približajo. Ne, da bi se bal, ker jaz hodim po nogah, ne po travi, ampak ker se mi vidi, da bi se ob takih procedurah jentel že vsak humor, kar bi bilo zelo škoda, in pa ker resno dvomim, da bi kaj prida pripomoglo k olupšavi naše lepe stolice, če bi na pr. v tivolskem drevoredu na vsakom drevesu kdo za

uhelj visel. S tem, da gosp. upravitelj mestnih nasadov ni pristal na ta predlog, ampak, kakor po navadi, žalostno odkimal, je po mojem mnenju samo dokazal, da ima dosti bolj razvit estetični čut kot njegov svetovalec in podphvalec. Sploh se mi vidi, da je gosp. upravitelj mestnih nasadov zelo preudaren in rahločuten mož, v sled česar je tudi povsem umevno, da je bil globoko v srce zadet, ko je zapazil, da je zločinska roka posekala in odnesla eno izmed dragocenih »modrih« smrek, ki v elegantnem polkrogu obkrožajo mramornat spomenik našega prvega književnika v takozvanem Trubarjevem gaju. Da se prepričam na lastne oči kako in kaj, zlasti pa, da razrešim problem »modrih« smrek, sem se podal v lastni osebi na lice mesta. Ker se je bočilo izjemoma baš tistikrat vedro nebo nad Ljubljano in ker ni dozdaj, kolikor meni znano, še nikdo oporekal, da je nebo modro, mi potom primerjanja ni bilo baš težko, doznati resnice. Uspeh pa je bil tak, da sem se nejevoljen okrenil in se tolažil z dejstvom, da me pravzaprav nikdo ni mogel poslati v april, ko smo bili tistikrat tik pred Božičem.

Že hočem ogorčen oditi, ko stoji pred me babilšče, ki me je menda že del časa opazovalo. Nasmehne se in vpraša: »Gospod, kaj pa ste se tako ozirali, zdaj gori, zdaj doli? Mislija sem že, da se vam je zme-

šalo.« — »Saj se mi je,« sem hotel bruhniti, a premislil sem si in rekel: »No, pa vi povejte, če so te smreke modre, ali niso!« — »Modre?« Zakaj ne? Dandanes je vse mogoče! Saj so rekli včasih tudi nam punčam, ki smo imele rumene lase, da smo blondinke. Danes pa so modri lasje plavi! — »Pa vaši ne več,« stegnem po nepotrebnem jeziku. — »Vaši pa še mani, ki jih nič nimate in se vam sveti pleša izpod krajev,« me usekne nazaj. Jaz pa sem se tisti hip spomnil gotovih slik naših modernih slikarjev. Spomnil tudi, da pravi že Goethe nekde: Grün ist des Lebens goldener Baum. In spomnil končno, da je nekdo izmed naših poetov zaokrožil nekoč:

Solnce rumeno
sije zeleno...

Da bi zabrisal vtisk, ki so ga bile napravile njene besede, name, sem začel babnici pojasnjevati, zakaj pravzaprav gre, kaj se je zgodilo in kako se g. upravitelj mestnih nasadov boji, da ne bi častiti starosta, ki stoji tu pred nama, nehvaležnemu mestu nekega dne hrbta obrnil.

»Da ne bi hrbta obrnil?« se je začudila. »Ali ta sicev tu? Pa naj ga obrne, dedec, če ga more! Prav bi bilo, če bi se zasakal včas in se sam ubranil tatvinam. Čuvaja bi tako prihranil mestu, ki ima itak stroške z njim!«

(Konec prila.)

sedniku objavili odločen protest proti sistematičnemu odpuščanju nacionalistično zavednih in za državo vedno se boričih uradnikov oziroma uslužbencev.

Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je z velikim zanimanjem sledil izvajanjem zastopnikov nacionalističnih organizacij, izjavljajoč, da tudi vlada sama posveča vso pažnjo vprašanju bolgarsko-makedonskih komitejev kakor tudi propagandi anacionalističnih in antidržavnih elementov.

Carinska unija med nasledstvenimi državami?

— Beograd, 2. jan. (Izv.) Anglija je potom svojega poslanika sprožila v zunanjem ministrstvu vprašanje, kako bi se med nasledstvenimi državami bivše avstro-ogrške monarhije organizirala skupna carinska zveza in enoten denar. Anglija naglašja v tem vprašanju v prvi vrsti velik, gospodarsko-politični pomen carinske zveze, ker bi se na ta način gospodarsko ojačile vse srednjeevropske države.

Misija češkoslovaškega poslanca Tusarja.

— Praga, 25. januarja. (Izv.) Berlinški poslanik Tusar je danes zvečer odpotoval nazaj na svoje službeno mesto. Poslanik Tusar je imel daljše konference s predsednikom Češkoslovaške republike dr. Masarykom, ministrskim predsednikom Švehlo in zunanjim ministrom dr. Benešem. Poslanik Tusar je dal večerj delj časa razgovorja s predsednikom narodne skupščine Tomašekom. Treba je naglašati, da so bile te konference popolnoma informativne značaja. V glavnem je šlo za ruhrsko vprašanje in za stališče Češkoslovaške republike. Vsi vodilni krogi strogo odločno naglašajo, da obrani Češkoslovaška republika popolno nevtralnost v ruhrskem vprašanju.

Velikanski deficit Nemčije.

1500 MILIJARD.
— Berlin, 25. jan. (Izv.) Danes se je sestel državni zbor. Finančni minister je podal obširen eksponat o finančnem položaju Nemčije. V eksponatu je med drugim omenjal, da je potreba za tekoče proračunsko leto 3500 milijard izdatkov, a dohodkov je samo 2000 milijard, tako da bo znašal deficit 1500 milijard. Minister Hermes je poročal o politični situaciji, izjavljajoč, da je Nemčija pripravljena za spoznamno rešitev reparacijskega vprašanja, toda popreje se morajo odstraniti francoske okupacijske čete iz Ruhra.

Krivali v praškem senatu.

PROVOKACIJE NEMŠKIH SENATORJEV.
— Praga, 26. januarja (Izv.) Tekom večerajšnje seje je prišlo v senatu do velikih kravalov in izgovorov, ki so jih povzročili nemški senatorji. Nekateri nemški nacionalci so napadli vlado in češke socialne demokrate, ker ni češkoslovaška vlada še zavzela pozitivnega stališča v ruhrskem vprašanju. Nemški socialni demokrate so kritični češkoslovaški socialnim demokratom: »Lepa družba. Vi ste edini od druge internacionale, ki niste protestirali proti francoski zasedbi nemškega ozemlja. Se belgijski delavci so protestirali.« Izgredi so trajali skoraj pol ure.

Proglasitev renške republike.

— Berlin, 26. januarja (Izv.) V kuroirih državnega zbora se z vso trdovratnostjo vzdržuje vest, da Francija sedaj z vso žilavostjo forsira proglasitev renške republike. Francija s svojim nastopom proti nemškemu uradništvu v ruhrskem ozemlju skuša indirektno podpreti separatistično gibanje, ki stremi za tem, da bi se ustanovila svobodna, od Nemčije neodvisna renška republika. Separatisti so se začeli pod protektoratom Francije organizirati.

Koncentracija turških čet v Trakiji.

— Carigrad, 25. jan. (Izv.) Na koncentraciji grških čet v Trakiji je Turčija odgovorila s koncentracijo svojih čet v vzhodni Trakiji. Pod orožje je pozvala deset letnikov in celo žide. V Trakiji je koncentriranih okoli 60.000 turških čet. Turški zelo primanjkuje vojni material.

Sporazum med Turško in Grško?

— Pariz, 25. januarja. (Izv.) »Matin« javlja, da je došlo do sporazuma med grško in turško delegacijo v Lausanni glede mej v Trakiji. Mejo naj bi tvorila reka Nest. Turki pa se obenem obvezujejo, da se bodo prekanjali Grkov v Mali Aziji.

NOV INCIDENT OB MAĐARSKO-ROMUNSKI MEJI.

— Beograd, 26. januarja. (Izv.) Po poročilih iz Bukarešte je romunski notranji minister prejel uradna poročila, da so mađarski vojaški oddelki dne 13. in 16. t. m. ponovno prekršili mejo ter vpadli v romunsko ozemlje v bližini Arada. Romunski orožniki so aretirali dva mađarska vojaka.

ZRAČNA POŠTA MED LONDONOM IN PRAGO.

— Praga, 26. jan. (Izv.) V Londonu se vrše pogajanja za ustanovitev zračne pošte med Londonom in Prago. Kakor javljajo londonske »Times« se Anglija temeljito bavi z vprašanjem ustanovitve svetovne telefonske zveze med Londonom, Rimom, Prago, Berlinom, Dunajem in drugimi važnimi centri evropskega kontinenta. Telefonska zveza bi bila vzpostavljena po najmodernejšem sistemu in bi lahko London tekom pol ure govoril s vsakim imenovanim mestom.

GOSPODARSKI BOJ MED FRANCIJO IN NEMČIJO.

GENERAL WEYGAND VOJAŠKI DIKTATOR?

— Pariz, 25. jan. (Izv.) Danes popoldne so bile zelo važne konference med generalom Weygandom in ministrom javnih del, kakor tudi z ministrskim predsednikom Poincaréjem. Sklenjeno je, da odpotuje general Weygand in minister javnih del v zasedeno ruhrsko ozemlje, predvsem obiščeta Essen, Düsseldorf in Koblenz. Splošni položaj v Ruhru je neizpremenjen.

— Pariz, 25. jan. (Izv.) Predsednik republike Millerand je danes sprejel v daljši avdienci generala Weyganda. General je dobil specialna navodila za Ruhr. Politični krogi pritožujejo veliko politično misijo generalu Weygandu. Nekateri nacionalistični krogi so za to, da prevzame general Weygand vojaško diktaturo nad zasedenim ruhrskim ozemljem. Drugi zopet za to, da bi postal minister obnove Louchera civilni guverner, ki naj bi upravljal ruhrsko ozemlje.

— Pariz, 25. jan. (Izv.) Za ruhrsko vprašanje je ustanovljen poseben ministrski komitej, v katerega pa so pozvane tudi vodilne politične osebnosti, tako maršal Foch, predsednik reparacijske komisije Barthou, francoski industriji in strokovnjaki.

— Berlin, 25. januarja. (Izv.) Listi objavljajo poročila iz Pariza, da Francozi nikakor ne omilijo svojih odredb in da bodo začeli uresničevati še druge prisilne odredbe. General Weygand ni postane vojaški diktator za ruhrsko ozemlje. Francoska vlada tudi resno razmišlja vprašanje carinske črte med Nemčijo in zasedenim ruhrskim ozemljem. General Weygand je v spremstvu min. javnih del odpotoval v ruhrsko ozemlje. V glavnem gre za organizacijo enotne uprave za ruhrsko ozemlje. Največ težko delajo Franciji lokalne prilike.

USPEHI FRANCOSE OKUPACIJE.

— Berlin, 25. jan. (Izv.) Nemška vlada se zelo trudi, da bi pridobila za svoje načrte o reparacijah Ameriko in angleške dominijone.

— Berlin, 25. jan. (Izv.) Iz Essena javljajo, da so francoske oblasti prekinile z Nemčijo ves telefonski promet in da so sploh telefon stavile pod posebno nadzorstvo. Telefon prevzamejo francoski uradniki oziroma uradnice, ker so nemški uradniki izvrševali sabotažo.

— Bochum, 25. januarja. (Wolf.) Pomnožne telefoniste telegrafnega urada so radi vmešavanja okupacijske oblasti prekinile delo.

— Essen, 25. januarja. (Wolf.) Nemška železničarska strokovna organizacija je odposlala na predsednika vojnega železniške komisije v Essenu Clemensena pismo, v katerem se ugotavlja, da se še vedno vrše vmešavanja francoskih vojaških oblasti v službo železničarjev, kljub zagotovilom predsednika. Nemški železničarji so ogorčeni in niso pripravljeni vršiti službe pod kontrolo francoskega vojaštva. Železničarji si prepovedujejo vstop francoskih vojakov v uradne prostore.

— Berlin, 25. januarja. Po poročilu »Berliner Tagblatt« so rensko-westfalska rudniška podjetja preklicala vse pogodbe s lotarijskimi rudokopi in sklenila s švedskimi rudokopi pogodbo za dostavo velike množine švedske rude. Pogodba je veljavna do leta 1932.

— Berlin, 25. januarja. »B. Z. a. M.« poroča iz Hörde: O zasedbi tukajšnjega brzojavnega urada, ki se je izvršila večerj popoldne, smo zvedeli še, da so bili uradniki in uradnice dejansko prisiljeni proti odredbam svojih predstojnikov, zapustiti svoja mesta. Zapirli so jih do večera v garderobo. Potom pogajani s francoskim poveljnikom se je doseglo, da je bil del francoske straže odstranjen. Ker pa brzojavni urad še vedno ni svoboden, traja stavka vseh poštinih in brzojavnih uradnikov dalje. Za jutrišnji dan je napovedana 24urna protestna stavka poštinih, železniških, sodniških, carinskih, okrožno-upravnih, finančnih, magistratnih uradnikov in učiteljska, ki se je udeležijo tudi del trgovcev.

— Köln, 25. jan. (Wolf.) Povratek rudniških zastopnikov iz Mainz v Essen je bil pravi trijumf. V Mainz je kljub rani uri spremljala vračajoče se tisočna množica. Na vsakem večjem kolodvoru je vračajoče se pozdravljala ogromna množica, mahala jim z robc in klicala neprestano: Vzdajte! Od Bonna dalje so tisoči spremljevali počasi vozeči vlak in prepevali »Deutschland, Deutschland über alles«. V Koblenzu je pozival nekdo v modrem delavskem sukniču množico naj zakliče zastopnikom ruhrskega ozemlja in rudarjem Westfalije, ki so jih poslali, »hoch« V Andernachu je župnik Rösch v navdušenih besedah izrazil svoje veselje radi enotne fronte. S ponosom se ozira nemški narod na to, da je dejal in pripomnil, da stoji nemški narod za njimi. V Kölnu so pozdravili počasi prihajajoči vlak s petjem »Deutschland«. Neprerušano so se čuli »hoch« klici, metali so šopke in množica je izražala svoja čustva s prepevanjem patriotskih pesmi. Tudi angleška kolodvorska straža je pozdravila delegate in jim stisnila roko.

— Düsseldorf, 25. jan. (Wolf.) Hamborn so zasedli belgijske železniške čete. Nemški železniški uradniki in delavci so

prenehali z delom. Železniški promet je ustavljen.

— Düsseldorf, 25. (Wolf.) Francozi so zasedli Wilfrath in Langenberg.

— Düsseldorf, 25. jan. (Wolf.) Vsi uradniki, nameščenci in delavci državnih, deželnih in komunalnih uradov so napovedali radi obdobe dr. Schultusa in Raffeisena popoldne ob 5.—7. ure stavko.

— London, 25. jan. (Wolf.) Reuterjev urad poroča iz New-Castla, da so francoske državne železnice vprašale, da-li lahko nemudoma dobe 20.000 ton durhamskega in northumberlandskega premoga, ki mora biti oddan v februarju.

ANGLIJA V RESNICI DOBAVJA NEMČIJI PREMOK.

— Hamburg, 25. januarja. (Wolf.) Kakor zatirajo na merodajnem mestu, je poročilo nekega dunajskega lista, da bi bila Anglija razveljavila vse z Nemčijo sklenjene pogodbe glede dobave premoga, ker smatra to Francija za Nemčiji prilazen čin, popolnoma neosnovano in brez vsake podlage.

DEMONSTRACIJE PROTI FRANCOŠKIM VOJAKOM.

— Mainz, 26. jan. (Havas). Po končani seji vojnega sodišča so se vršile večerj demonstracije, tekom katerih so nacionalistični nemški manifestanti dejansko napadli in poškodovali francoske častnike in voake. Zato je francoski poveljnik mesta izdal proglas, v katerem pravi: Radi za nemarjanja službe od strani mestne policijske oblasti prevzame poveljnik mesta nemško policijsko službo. Francoska vojaška oblast, ki je bila do sedaj skrajno potrpežljiva, je pripravljena brez pardona zatreti vsak poskus kršitve miru. Posadka je prešla ukaz nastopiti z orožjem.

AMERIKA IN RUHRSKO VPRASHANJE.

— Pariz, 24. jan. (Wolf.) Senator Borah, ki je tekom večerajšnega obširnega govora v senatu zelo strogo napadel vlado radi njenega stališča glede okupacije ruhrskega ozemlja, je izjavil, kot poroča New York Herald iz Washingtona, da stoji na stališču, da francosko postopanje z ozirom na mirovno pogodbo ni utemeljeno, da ono pomeni izzivanje napram mednarodnemu pravu in miru in žalitev vsega človeštva. To kar počenja Francija, ne bo prineslo nobenih reparacij, pač pa trpljenje ne samo nemškega, marveč celokupnega prebivalstva Evrope. Mogoče je, da bo radi tega trpel škodo tudi ameriški narod.

»New York Herald« ob tej priliki naglašja, da vlada radi nastopa Boraha ne bo ničesar ukrenila. Vlada je sklenila čakati toliko časa, odkler ne bo kritika opozicije iznesla pozitivnih načrtov glede ameriške intervencije.

VELIKE PROTIFRANCOSKE DEMONSTRACIJE.

— Berlin, 25. januarja (Izv.) V Mainz je prišlo danes do velikih demonstracij proti francoskim oficirjem. Nekateri oficirji so bili dejansko napadeni in osužani. Kakor poročajo iz Monakovega je tudi tam prišlo danes do velikih protifrancoskih demonstracij. Proti Francozom se izvaja v Monakovem najrasknejši bojkot. Francoze ne morejo dobiti nikjer hrane niti prenočišča. Francosko poslanstvo samo je bilo prisiljeno, da ustanovi posebno kuhinjo za Francoze.

PROTEST NEMČIJE.

— London, 25. jan. (Izv.) Nemška vlada je potom svojega poslanika izročila »Foreign Office« protestno noto, v kateri navaja, da je Nemčija opravičena protestirati proti aretaciji nemških industrijev in uradnikov v Ruhru na podlagi členov 17 in 18 versajlske mirovne pogodbe. Postopanje francoskih in belgijskih oblast označa nota za protipostavno.

Sokolstvo.

— Sokola I. redni letni občni zbor se vrši na Svečnico 2. februarja ob pol 9. do pol dne v kazinski dvorani. Dnevni red: 1.) Otvoritev in nagovor starostre. 2.) Poročila. 3.) Proračun za leto 1923. 4.) Volitve. 5.) Slučajnosti.

— Velik dar Sokolov Zlatemu zakladu češkoslovaške republike. Sokolska enota v Lomnici nad Popelko je poslala zadnje dni Zlatemu češkemu zakladu dar, ki obsega nasledne dragocenosti: 73 zlatih 10-kron, 2 zlata cekina, 7399 gramov čistega srebra, 1750 mešanega srebra, 792 gramov zlatih predmetov, 989 srebrnih kron, 230 srebrnih goldinarjev, 141 srebrnih kron, 109 srebrnih petkron, 245 gramov novega zlata, 2 grama pravega pozlatica, vsega skupaj več kilogramov zlata in nekaj nad 11 kg srebra.

— Sokol v Strazibcu pri Kranju ima svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom dne 27. t. m. ob 19. uri pri društvenem gospodarju bratu Ant. Kriznarju. — Zdravo!

Turistika in sport.

— Kranjska podružnica S. P. D. priredi občni zbor dne 5. svečana t. l. ob 19. v Kranju v mestni posvetovalnici z običajnim vsposredom. Na dnevnem redu je tudi volitev novega odbora.

— Lahkotletska sekcija S. K. Primorje opozarja svoje člane, da se vršijo redni zimski treningi ob petkih od 18. ure naprej (Nuškova jahalnica v Trnovem) in ob nedeljah od 10.—12. predp. (artilerska jahalnica na Dunajski cesti). Prvi trening se vrši v petek, dne 26. t. m. Dolžnost članov je, da se redno udeležijo treningov. Načelnik.

— Smučarski odsek »T. K. Skala« priredi v nedeljo dne 28. t. m. izlet smučarjev v Višnjo goro. Novinci se bodo vezljali pod vodstvom krmarjev, izveščani pa krenejo na Kucel. Odhod iz Ljubljane ob 7.50 zjutra s lužnega kolodvora. Povratek ob 19.52.

Politične vesti.

— Socialni demokrati so, kakor je znano, razcepljeni v tri skupine. Da se ta spor izravna, pošlje glavni odbor socialnodemokratske stranke v Beogradu svojega delegata v Ljubljano z nalogo, da skuša izmiriti prepirajoče se sodruge. To nalogo so poverili dr. Živku Topaloviču, ki se jutri v soboto pripelje v Ljubljano. Ta se udeležijo strankarske konference in odpotuje nato še v Maribor.

— »Jutranje Novosti« in ne »Jutranje Novice« se bo imenovalo glasilo narodne radikalne stranke. G. A. G.—k. nam sporoča, da on doslej še ničesar ne ve o kakem — glavnem uredniku in da smo najbrže zamenjali dvoje priimkov, od katerih je eden brez —č. Gospod, ki smo ga imenovali, pa ima ta č in torej ni identičen s članom uredništva. — Ali bo sodeloval tudi pri novem listu, kakor je sodeloval pri raznih listih, je pač njegova zasebna zabava in morja potreba, česar mu nihče ne more ne zameriti ne braniti, zlasti ako je pripravljen, da bo tako več koristil svojim neodrešenim bratom v treh sosednjih državah.

— Protest »Orjune«. Oblastni odbor »Orjune« za Slovenijo objavlja ta-le protest: Z največjim ogorčenjem smo čitali vest, da se je protizakonito zaprl predsednik Obl. odb. Or-JU-NE v Novem Sadu. V času, ko se največji zločinci proti naši državi in Naciji svobodno sprehatjo in uničujejo ono, kar je bilo pridobljeno s potoki mučeniške krvi naših najboljših sinov, najodločnejše protestiramo, da se boritelji za naše države in nacionalne ideale protizakonito preganjajo. Protestiramo v imenu vseh naših organizacij proti tej konkretni krivici in zahtevamo, da se v bodoče kaj sličnega ne ponovi. Ta protest se je naslovil na min. predsednika g. Pašića, ministrstvo notranjih del in na vse večje časopise.

— Trgovska pogodba z Avstrijo. Te dni se prično v Beogradu pogajanja med našo kraljevino in Avstrijo, da se sklene med obema državama trgovska pogodba. Avstrijski delegati dospo te dni v Beograd.

— Apel aretiranih bolgarskih ministrov. Aretirani bolgarski ministri so poslali XIX. redni narodni skupščini izjavo, v kateri se sklicujejo na nezakonitost postopanja proti njim in apelirajo na narodne poslance, naj rešijo njihovo vprašanje tako kakor zahteva konstitucija in pravičnost. »Nasilje in samovolja« pišejo aretirani ministri. »ni osrečila še nobenega naroda in ne prinaša časti in dolgotrajnosti nobeni vladi, ki se opira na ta sredstva. Nasilje in samovolja kot osnova politične borbe je imela vedno in pri vseh narodih netrpežno posledico, da je ubila čut zakonitosti in pravičnosti v državi in pogubila njen ugled tudi pri drugih kulturnih narodih sveta, ki je predpogoja za obstoj vsake sodobne države. Na to piše »Mir«: »Moremo li pričakovati, da bodo narodni poslanci in ministrski predsednik spoznali to očitno resnico? So ljudje, ki jim politika ni sredstvo pravičnosti, marveč sile in nasilja. Zaman so vsaki apeli na take ljudi, ki strmoglavo drve po poti nasilja in samovolje v lastno pogubo in pogubo naroda. Toda mi še ne smatramo Bolgarije za pogubljeno, verujemo še v zdrav razum, čast in poštenje Bolgara. Zato priobčujemo protestno izjavo aretiranih, zato vodimo in bomo vodili legalno borbo za pravičnost in red. Vsak pošten človek naj prečita protestno izjavo; ogorčenje proti samovolji naj se še poveča. Če je v državnih ostalo le količjak zakonitega in človeškega čuta, bodo sami čim prej osvobodili samovoljno aretirane. Če pa tega ne store, tim huiše: pravičnost bo zmagała nasilje. Kajti Bolgarija živi in bo živeła. Strup, ki ga je stvorila samovolja, bo zastrupil najprej one, ki so ga povzročili.«

— Igra z reparacijami. Neka francoska revija piše o reparacijskem vprašanju nastopno: »Tekom 30 mesecev se je vršilo 16 konferenc, ne da bi bilo rešeno reparacijsko vprašanje. 1919. leta je Nemčija predlagala 200 milijard zlatih mark, zavezniki pa so zahtevali 375 milijard. 1920. leta so zavezniki zahtevali samo 296 milijard, Nemčija pa je izjavila, da lahko plača samo 100 milijard. 1921. so zavezniki znižali svoje terjatve na 132 milijard, Nemčija pa je predlagala 80 milijard. 1922. leta so bili zavezniki zadovoljni s 50 milijardami, Nemčija pa ni ponudila ničesar. Nasprotno, zahtevala je, da se ji da nemudoma posojilo v znesku 1 milijarde zlatih mark, da doseže ravnotežje svojega budžeta in stabilizira marko. Kaj bo neki zahtevala Nemčija 1923. leta?

— Kemal-paša se pripravlja. Kemal-paša je odpotoval iz Angore v Anatolijo. Pred odhodom je izjavil nekemu žurnalistu, da je lausannska konferenca stopila v odločilno fazo. »Hočem se osebno pripraviti v kakšnem stanju se nahaja turška armada in kakšen duh vlada v nji po izvojevanju zmagač.« Iz Smirne poročajo, da se Turki energično pripravljajo za vojno.

Gospodarstvo.

ODKRITA BESEDA.

Vzroki dinarskega padca se še vse to dni povsod kaj marljivo razmotrivajo. Če so pa te valutne časopise in druge debate tudi pravilne, verjetne, je še vedno veliko in ne še povsem pojasnjeno vprašanje. Čujemo od raznih strani najrazličnejša mnenja, najneverjetnejše pripovedke, ki jih seveda ne moremo na licu mesta preiskati do dna. Njihova tragika pa mora, če je le deseti del teh zatrdil resničen, spravi ob dobro voljo vsakega poštenega bodisi duševnega bodisi ročnega delavca, ki se je baš te dni nehoti moral bati — naravnost tresti za svoj vsakdanji kruhek. Že danes lahko omenimo, da so bile v zadnjih časih vezli med Zagrebom in Trstom, med Zagrebom in Švico in med Švico in Trstom jako živahne. Kdo je sestavljal ta valutni trikot, ki je bil posvečen konferenčnemu našega dinarja. In kdo je imel na in pri tem rabelskem delu največjega posla, opravlja, veselja in dobička, to vprašanje naj za danes ostane odprto. Prepričani pa smo, da roka naše pravice in strogost naše postave mora zagrabiti vse tičke, ki so nam zagodili to žalostno in zlasti za gotovi del Zagreba zelo značilno pesem. Ne moremo si namreč misliti, da bi se ne zgenila naša državna pravičnost! Saj v banknih krogih čitkajo že vrabci vse te »vize«. Mogoče se najde eden ali drugi — ne rečemo soudeleženi — moralist, ki nam bode ta klic po državni oblasti v tej ali oni obliki očital. Vnaprej mu tedaj povemo, da so pač dandanes časi že povsem izredni, da so vsaj v nekaterih naših krajih razmere že do tal razjedene. Mora se tedaj seči po najhujšem sredstvu, ker se pač mora poštenost, pošteno delo in ravnanje ščititi z vsemi sredstvi! Sicer se v resnici pogreznemo v blato, kjer poginemo najprej in najbrž edinole mi, ki korakamo in vztrajamo pod zastavo poštenega in pravičnega zaslužka.

Ravno radi tega moramo dvigniti in dvigniti svoj glas, ki se žalibog izgublja v šumenju in vsestranski vihrovosti sedanjih časov, ki pa mora preživeti sčasoma vse te krive metode, vse to pavolno grobo. Sicer se spremljajo žalibog tudi v oficijelnem našem svetu vse te seveda spretno mahinacije. Res se sicer te operacije razširjajo brez pravega odpora vedno hujše, povsod seveda v škodo, vsaj trenutno našega dinarja, ki je postal takorekoko »das Mädchen für alles«. In to kar povsod! Kati tudi v Pragi so ga baje sedaj metali, ne v zrak, pač na svoj češki trg. Tako vsaj piše »Die Borse« v svoji številki z dne 25. t. m., da se je po njenih informacijah zlasti v Pragi in celo v Parizu siloma in na vse načine ponujal in to nasilno ponudbo našega dinarja sta vprizorila Budapest in Italija. Vsa ta valutna diabolika ima seveda svoje vzroke v političnem položaju in v znanih ljubavnih razmerah med Italijo in Madžarsko, katere so seveda namenjene v prvi vrsti nam in naši — smrti. Poudarja je pri zadnji igri zlasti delstvo, da se je madžarska krona izognila sedaj skoro vsakemu padcu. Tako prihajajo počasi iz sprva v hudo megljo zavite počasti na svitli dan. In vse te konture nam le potrjujejo, da se moramo tudi v valutnem oziru oborožiti v prvi vrsti zoper naše neposredne sosede in zoper vse svet. Zelo neverjetna se nam je dozdevala sedaj iz Dunaja žalibog potrjena vest, da se je tudi Praga, dasi v sil pomazala na skrajno egoistični način z našim dinarjem. In to vkljub vsem prilatelski mizetom in večnim zatrdilom bratstav itd., katero je bilo vsaj nam do sedaj vedno — odkritosrčno in sveto! Upamo, da se nam bodo te žalostne vesti, došle iz Dunaja, popravile in na iskreni nas povrnemo k temu še nejasnemu poglavju, pojasnile iz Prage same! In sedaj ju, na katero smo češko in našo javnost hoteli le z blagohotnimi nameni opozoriti.

— g Novosadska blagovna borza, 25. januarja. Cene v dinarjih notirajo: Pšenica bačka 23 vag. 497.50 do 500, banatska 5 vag. 507.50, bački ječmen 7 vag. 300 do 337.50, bačka kuruza 25 vag. 220 do 275, befi fižol bačka 1 vag. 380, pšenična moka »00« 2 vag. 752.50, »0« 1 vag. 725, »6« ponudba 575, otrobi 185.

— Beogradska blagovna borza, 25. januarja. Notirajo: Pšenica 78 kg, 2 do 3% franko vagon Beograd za 15 dni denar 450, blago 470, pšenica 77 kg, 5% prompt 450, 470, pšenica za april 78 kg, 2 do 3% franko vagon Gradiste 450, »80, časno suha nova kuruza franko vagon Beograd prompt 240, 250, nova časno suha kuruza, pariteta Smederevo po dobavnem vagonu 245, nova sušena kuruza za marec pariteta Smederevo polkase ponudba 270, rešetani oves franko vagon Palanka prompt 280, 310, pšenična moka »0« beogradskega tipa neto franko vagon Beograd ponudba 745, moka »2« beogradskega tipa, neto franko vagon Beograd, 20, dnevna ponudba 620, banatska moka »0« franko vagon Beograd prompt ponudba 525, moka št. »6« banatska 600, suhe slive, nova garnitura franko vagon Lazarevac prompt 500, suhe slive franko vagon Klenak 470, 510, slive 70 do 78 kg etulane franko vagon Lazarevac 720, 770, Mlačna tendenca.

— g Produktivna zadruga za lesno industrijo se ustanavlja v Celju. Izdelovalo se bo razno lesno kuhinjsko orodje in druge izdelke. Obratovalne prostore bo imela na Sp. Lanovžu.

— g Rok za vložitev dohodninskih napovedi in naznanil o izplačanih službenih prejemkih. Davčni zavezanci se opozarjajo, da finančna delegacija še ni obvila roka za vložitev omenjenih napovedi in naznanil za leto 1923, ampak da izide o tem razglas, ki bo določal rok do konca februarja t. l. še le dni v Uradnem listu. Rok za vložitev torej ne poteče, kakor prejšnja leta, že koncem januarja, ampak šele koncem februarja 1923.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Petek 26. januarja: Liliom. Red D. Sobota 27. januarja: Živi mrtvec. Znižane cene. Delavska predstava. Izven. Nedelja, 28. januarja: Liliom. Ob 3. popoldne. — Vojček. Ob 8. zvečer. Izven. Ponedeljek 29. januarja: Madame Sans Gène. Red E.

OPERA.

Petek 26. jan.: Gorenjski slavček. Red A. Sobota 27. januarja: Triptychon. Red C. Nedelja 28. januarja: Nižava. Izven.

ŠENTJAKOBSKI ODER V LJUBLJANI

V soboto, 27. januarja: »Automobilist«.

— Iz pisarne Šentjakobskega gledališkega odra v Ljubljani. V soboto 27. jan. četrti in zadnji v sezoni veseligrad. »Automobilist«, ki se odlikuje po izredno pikantnih zapletih in komičnih prizorih. V nedeljo 28. januarja gostovanje v Slovenskem domu v Škofji Loki z »Automobilistom«. Začetek ob 8. uri zvečer.

— Kurz iz zgodovine umetnosti. V soboto, dne 27. t. m., se vrši peto predavanje. Tema »Gotska arhitektura in plastika«. Predavatelj dr. Fr. Steb. Začetek točno ob 6. uri. Sejna dvorana bivšega deželne dvorca. Vstopnice pri vhodu.

— Madame Sans Gène. Radi ruskega gosta, gospe Nablocke, so to, tudi pri nas, do prenašanja preigrano igro postavili zopet na repertoar. Po njenem velikem umetniškem uspehu v »Idiotu« je ta od Nablocke pričakovati posebno izvrstno Sans Gène in že vnanost umetnice je dala upati, da je ta vloga kakor nalašč zanjo. Toda — bil sem malce razočaran. Morda bi bila v rusini vsa drugačna. Naučila se je iz izredno marljivost slovenskega besedila. Vendar pa ima igra tak humorno zaostren, pravcati francoski dialog, da se ne sme izgubiti nobena besedica, ako bodi učinek pravi. Tega pa ne more menda doseči nihče, ako ne govori v svojem domačem jeziku in tako je izginila marsikaka poanta, pri kateri je lani vse gledališče izbruhnilo v buren smeh. Zdi se mi sedaj tudi, da prijajo gospe Nablocki bolj resne ali celo tragične vloge. Izredno umetnost in fineso je pokazala v onih trenotkih, kadar je bila resna, žalostna, razburjena. Ker pa je morala biti komična, je podrtavala premočno ali pa preveč. V prizoru, ko se uči poklonov, sem imel vtis, da se le vedoma spakuje občinstvu v zabavo, ne pa, da ji gre za prav resno in v danih razmerah važno stvar, pri kateri pa ji napravila njena nezvežbanost in preprostost neprosto voljno jako komično. Če to ugotavljam, moram po drugi strani priznati, da je bil celotni uspeh jako časten in aplavz zaslužen. Le — še več sem pričakoval od Nablocke. — Ostali sodelujoči so znani še od lani. Le grofa Neipperga je mesto Subija (Kam je izginil?) igral Peček. Dostojno in nekoliko brezbarvno. Samo nekaj naj bi v taki vlogi opustil: Nemotivirano posmehljavanje, če sedi na poslovnem posetu. To ni distinguirano in v tako resnem položaju skoro užaljeno. Čim preprosteje je človek, tembol se vedno smehljiva in reži v pogovoru, misleč, da bi drugače bil neprijeten. Fino vzgojeni ljudje zna o biti lubeznivi tudi skoro brez smehljanja, z očmi, s tonom pogovora, s pozornostjo. — Škoda, da nimamo čisto nobenega karakternega komika. Kakšen bi bil prizor med plesnim učiteljem in Lefebvrovim komornikom! Dva veterana starega fevdalnega režima, domestila sicer, a čuteča se ob jarki gospodi empira daleč nad svojimi službovalci, novopečenimi maršali, vojdami in celo cesarjem. Ta prizor ostaja pri nas brez humorja in zato neznamenit; skoro odveč je. Sploh je pa predstava delala vtis, kakor da se igralcem samim ne ljubi posebno, da nimajo do te stvari več veselja. Jih ni zameriti. Komparzi so bili slabi; potreboval bi nebroj skuseni z režiserjem. Ti oficirji so še vedno taki, kakršni bi ne smeli biti. So izgledali kakor mladi komiji, če gredo na kostimiran ples. Če bi jih vsaj gledališki frizer v roke vzel. Svoje kalpake pa nosijo v zatilniku, kakor če bi bili predolgo v gostilni sedeli. Gledalci se bo pod sedanjou upravo ba le zelo kmalu izmotalo iz starih dolgov. Zato bi bili vsaj letos lahko kupili za dva ordonancna oficirja dva para — vsaj cvrtnih — belih rokavčev. Vse je bilo tako »schäbig« in ves čas se nisem mogel iznebiti neprijetne misli, kako se mora vsa stvar zdeti francoskemu konzulu, ki je bil v gledališču in je videl svojega velikega korzičanskega rokaja vladati na cesarskem dvoru prav za pristno smiro. Igra je tudi kostumna igra in naj prinaša slike iz forsiranega bleška prvega cesarstva. Tudi to je bistven del njene zabavnosti. Pri nas pa taka smir! In dvorne dame — nihče jih ni pokazal niti, kakšne so bile empire — frizure — v tistih revnih oblekah in s pokloni, kakor bi jih — (sem že lani povedal). »Fortate, ne pa dvor. — Tudi statistarji dobro naučiti, dobro maskirati in boje kostimirati. Opera bi morala za take igre pomagati s svojo garderobo. Saj je intendant eden in nima treh oseb, kakor Bog. Ne morem si misliti, da bi dramski g. Hubad telefoniral opernemu g. Hubadu: »Ti, posodi mi no kirasirski oklep in čelado ter par ženskih cunil za dvorne dame« — In bi operni g. Hubad odgovoril: »Obžalujem, to ne gre — ti in tvoja drama me nič ne briga.« — Putjato-vega Napoleona že poznamo od lani in nimam povedati nič novega o njem. Nad vso predstavo je ležalo neko tajno neveselje. Igralo se je iz rutine, brez lastnega interesa, v čutu, da ne pomaga nič, večer se mora odrobotali. — Izvzemši Kraljevega Fouchéa. Če bi bili vsi tako izvrstni, bi bila ta predstava postala nekaj posebnega.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 26. januarja 1923.

— **Demokratski list o narodno napredni stranki.** Znani beogradski demokratski list »Preporod« piše o narodno napredni stranki tole: »Razkol demokratov v Sloveniji je danes gotova stvar. Skupina okrog »Slovenskega Naroda« — dr. Tavčar, dr. Ravnihar in dr. Triller, — ki je že pri občinskih volitvah v Ljubljani nastopila svojo listo pod imenom »Jugoslovenske zajednice« proti službeni listi demokratske stranke in dosedaj znaten uspeh, je izvršila zadnje dni popolno svojo organizacijo. V soboto je ta skupina imela v Ljubljani svojo ustanovno skupščino, na kateri se je sklenilo, da se osnuje nova stranka pod imenom narodno napredna stranka. Ta stranka bo samostojno nastopila pri predstojnih volitvah in predstavlja danes eno najmočnejših strank v Ljubljani. V glavni odbor narodno napredne stranke so vskočili poleg gori imenovanih oseb še druge ugledne osebnosti — sami bivši člani demokratske stranke, kakor odvetnik dr. Vodušek, industrialec Ivo Jelčič itd. Ta odbor bo v najkrajšem času izdelal statut stranke in izbral strankine poverjenike. V kratkem se skliče v Ljubljano tudi velik zbor narodno napredne stranke. Program te nove stranke bo v glavnem program narodno napredne stranke, ki je že pred vojno bila edina stranka v Sloveniji, ki se je borila proti klerikalizmu. Delovanje za popolno narodno ujedinjenje jugoslovenskega naroda in sodelovanje pri konsolidaciji razmer v naši državi so glavne točke programa te stranke. Z ozirom na to, ker se v njej nahajajo zelo ugledne osebe, ima ta stranka mnogo nade, da bo pri predstojnih volitvah v Sloveniji dosegla znaten uspeh.« — Kakor je razvidno, presoja tudi v demokratskih krogih v Beogradu ustanovitve narodno napredne stranke mnogo treznejše in tudi pravičnejše, kakor pa naši mladinci, ki igrajo tudi sedaj kakor pri ljubljanskih občinskih volitvah ulogo pitčija noja. Pri obč. volitvah so kričali, da »Zajednica« ne bo dobila niti 1200 glasov pa jih je dobila okroglo 3000, sedaj pa se pridruža, da nima narodno napredna stranka prav nobene zaslombe na deželi, no, volitve jih bodo poučile kako slabi so v svojih računih in kako malo poznajo ljudi.

— **Sprejem Stritarja v Mariboru.** Starosta naših književnikov profesor Josip Stritar se pelje v petek z brzovlakom skozi Maribor, kjer mu priredijo slovesen sprejem. Stritar se pelje z istim vlakom naprej do Grobelna, kjer se z dovoljenjem južne železnice ustavi vlak, da prestopi na progo proti Rogaski Slatini, kjer se stalno nastani.

— **Trinajsta mesečna plača mag. uradnikov.** Vlada komisar na magistratu dr. Senekovič je odredil, da se naj vsem mestnim uslužbencem nakaže trinajsta mesečna plača. Ta ukrep je pokrajinska vlada že pred tedni odobrila, vendar pa dotičnega akta magistrat ni dobil v roke. Z ozirom na to je g. dr. V. Ravnihar osebno interveniral pri g. namestniku Ivanu Hribarju, ki je bil silno presenečen, ko je izvedel, da akt, ki ga je podpisal že pred par tedni, še ni bil tu. Odredil je takoj preiskavo, ki je dognala, da je dotični akt brez sledu izginil. Kdo je imel interes na tem, da prepreči izplačilo trinajste plače magistratnim uslužbencem, bo pač spravila na dan odrejena stroga preiskava. Stvar se je nato seveda takoj uredila in magistratni nameščenci so danes dobili izplačano trinajsto mesečno plačo.

— **Občinski odbor celjske okoliške občine** je po daljšem času zopet pričel delati. Seje, katere se je minulo nedeljo vršila, so se zopet udeležile vse stranke. Tako bo najbrž odpadel razpust občinskega sveta, o katerem so se v zadnjem času večkrat pojavljale vesti v časopisu.

— **Odlikovanje.** Z redom Sv. Save V. vrste so odlikovali vladni svetnik Anton Črničec, ravatelj v p. državnega učiteljskega v Ljubljani; okrajna šolska nadzornika Ljudevit Černež v Celju in Matej Lichtenwallner v Mariboru; Fran Črnogol, strokovni nadzornik v Mariboru; dr. Tomaž Romih, ravatelj meščanske šole v Krškem; Franc Grm, upravitelj zavoda za gluhočence v Ljubljani; nadučitelj: Fran Kobec v Gornjem gradu, Boža Račič v Adlešičih, Josip Rajšp v Ormožu, Ivo Trošt v Tomišlu, Janko Žirovnik v Borovnici in Josip Krmpotič, industrialec na Viru.

— **Premestitev.** Premestili so okrajni komisar in vodja politične ekspoziture v Moziru dr. Janko Šiška k okrajnemu glavarstvu v Krškem, okrajni komisar dr. Anton Megušar od okrajnega glavarstva v Krškem k okrajnemu glavarstvu v Ptuj in uradni živnozdravnik Milan Rajšp od okrajnega glavarstva v Ljutomeru v Kozi.

— **Tatjanin večer.** Tradicionalni praznik ruskih visokošolcev je privabil izredno mnogo občinstva. Prostori Narodnega doma so bili napolnjeni do zadnjega kotička in nepristransko opazovalcu se je celo zdelo, da so po naravi gostoljubni Rusi v veliki zadregi, kje bi razmestili množične goste, ki so trumoma prihili, da počaste sinove velike matjiske Rusije in kar je seveda tudi važno in ne smemo prezreti, da uresničijo pregovor, ki se začne z omne

in kočna z utile dulci. Kaj je bil glavni motiv, da je bil Narodni dom sporal premajhen, ali bratske vezi med nami in severnim slovanskim narodom, ki bi sicer v marsikaterem oziru potrebovala temeljite revizije, ali pa druga čednost naše javnosti, ki ljubi po delu užitek, je seveda težko dognati. Vsekakor pa je namen ruske akademije prireditve v obliki ozirih dosežen v polnem obsegu, kar nam jamči za to, da so poleg obilne zabave med domačini tudi naši severni gostje, ki smo jih videli tupatam v preprosti voljaški obleki in vendar s smehljajem na ustih vsaj trenutno pozabili svojo bridko usodo. Človeku, ki je bil — četudi proti svoji volji — gost tega dobrodnega in plemenitega naroda, se je zdelo, da vidi obratno sliko iz napol pozabljenih dni. Iste živahne oči, isti smehljajoči se obrazi, ista skrb in zadržanost, kako bi se dalo ustreči nesrečnemu bratu in olajšati njegovo težko življenje, kakor smo jih videli vsi ujetniki med ruskim narodom tam, kjer smo bili sprejeti na njegovih domačih tleh. Nepotrebno bi bilo naglašati da je bila prireditve v vseh ozirih zelo posrečena, da so tekmovali igralci, pevci in pevke, domačini, ruski dijaki in naše narodne dame, kdo bo več prispeval, da bo večer nudil občinstvu res polnoben užitek. Umetniškemu izvajanju koncertnih točk, kjer so sodelovale z uspehom najboljši domači in ruske moči, je sledila živahna zabava po vseh prostorih Narodnega doma. V veliki dvorani so se odlikovali ljubitelji plesa, v sokolski dvorani je bogati kabaretni spored prav pridno skrbel, da se tudi bolj resno občinstvo ni dolgočasil, v lepo okrašenih paviljonih pa je bila na razpolago ruska vodka, čaj in različna ruska jedila. Povsod je bilo videti, da so se ruski gostje uživali v naše razmere, da jim obhajanje z nami ne dela nobenih preglavic in da se bodo pozneje, kadar jih usoda pripelje zopet v domovino, pač radi spominjali tudi Slovencev. Ples, neprisljano veselje, pa tudi zvenketanje kozarčkov je trajalo pozno v noč.

— **Predavanje o vitaminih v Soči.** V soboto, dne 27. t. m. predava v društvu »Soča« zdravnik gosp. dr. Matja Ambrož o vitaminih. Je to še taljstvena, specijelno za otroke zelo važna hranilna snov, o kateri javnost takorekto še ni nič poučena. Zato opozarja odbor Soče svoje člane, prijatelje in drugo cenj. občinstvo na to zanimivo predavanje. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Vstop prost.

— **Protestno zborovanje državnih nameščencev v Mariboru.** V nedeljo dopoldne ob 11. uri se vrši v dvorani Narodnega doma veliki protestni shod državnih uradnikov, nižjih uslužbencev, železničarjev in upokojencev. Na dnevnem redu je razprava o gmotnem položaju državnih nameščencev.

— **Za predsednika vrhovnega vojaškega sodišča** je bil imenovan general Ljubomir Barakarovič.

— **Ministrstvo za socialno skrb v Beogradu** se je preselilo v svojo novo palačo v ulico Kraljevičevih 84. V novi palači se sedaj nahajajo vsi oddelki tega ministrstva, kakor tudi statistični urad.

— **Spomenica slovenskih sodnikov.** Kakor poročajo beogradski listi, so poslali slovenski sodniki pravosodnemu ministru spomenico, v kateri zahtevajo ureditev svojega gmotnega stanja.

— **Upokojenci učiteljev in šolskih nadzornikov.** »Demokratska« poročila, da izda ministrstvo prosvete v kratkem ukaz, s katerim se upokoli večje število učiteljev in šolskih nadzornikov.

— **Prepoved tratenja vode iz mestnega vodovoda.** Mestni magistrat celjski javlja, da se vsled vedno se ponavljajočih defektov in tratenja z vodo rezervar na Miklavškem hribu nikdar ne napolni tako, kakor bi se, če bi bil vodovod v redu. Vsled tega je tratenje z vodo iz javnih ozirov strogo prepovedano. Tudi morajo stranke paziti na razne defekte, ki bi se pojavili pri vodovodnih pipah itd. Organi mestnega vodovoda imajo nalogo, strankam, pri katerih najdejo kake nedostatke, zapreti brez odloga vodovod.

— **Dobava kruha za dobrodelne zavode v Ljubljani** je razpisana v »Uradnem listu« št. 9. z dne 24. jan. 1923. na kar opozarjamo zainteresirane.

— **Štetje domačih živali.** Do konca tega tedna se v mestnem popisovalnem uradu popisujejo: koni, govedo, osli, mežji prašiči, ovce, koze, čebelnj panji ter perotina (kokoši, race, gosti in purani). Opazarjamo prizadele kroge, da ne zamude stavljenega roka, ker bi imeli sicer neprilike.

— **Podraženje v mariborskih kavarnah.** Pišejo nam p. Mariborski kavararni so vkljub zbolšan u dinarja izvršili svoje povzihanje, skleneno ob času najnižjega stanja dinarja. Najbolj potrebne pijače: mleko, kavno so zvišali kar za dve kroni. Takrat, ko je stal dinar zelo ugodno in ko je cena tudi mleku padla in ko so vse povsod zniževali cene, so mariborski kavararni vstrajali pri že takrat za Maribor pretiranih cenah. Pri tem je treba upoštevati tudi dejstvo, da nikjer drugod lastniki kavaren ne izkoriščajo svojih uslužbencev tako nesocialno kakor mariborski kavararni.

— **Žrtve stanovanjske pravilnice.** Iz Maribora nam piše: Ker vlada na vse proteste namestnikov še ni ničesar ukrenila, osebito ne v pomoč po pravilnici brezpravnim podna emnikom, so pričeli v Mariboru namestniki z vso brezobzirnostjo preganjanj podna emnike. Podražili so jim namrečno z grožnjo takošne odpovedi, ako ne plačajo. Prvo grožnjo je izvršil znani renegat krojač Kokali. Mož ima s svojo ženo brez otrok tri velike sobe. Eno teh sob je stanovanjski urad nakazal poštnemu uradniku Holcu, ki je moral namenjati dva-

krat preplačati. Ob novem letu mu je Kokali najemnino povziral na 1000 K z grožnjo, če ne plača, da mu takoj odpove. Holc je odklonil povzihanje in odpoved. Tedaj ga je jel Kokali preganjati z raznimi šikanami, odtegnil mu je postrežbo itd. Ker mu to še ni zadostovalo, je šel k odvetniku, ki je vložil tožbo na sodno odpoved. To bo v Mariboru prvi slučaj, ko se bo sodišče pečalo ali so državni uradniki kot podrejeniki res popolnoma brezpravni.

— **Loterija »Mariborske gradbene akcije«.** Glavni odbor »Mariborske gradbene akcije« je v svoji seji dne 23. t. m. odobril od posebnega odseka izdelani načrt za prireditve loterije. Načrt se je v toliko spremenil, da bo namesto 15.000 srečk 16.000 in namesto tretjega dobika stavbišče še ena nekoliko manjša hiša. Pododbor je dobil pooblastilo, da takoj prične s pripravami.

— **Zahvala.** Povodom vsestransko dobro uspelega plesa, ki ga je priredilo društvo jug. medicincev v Ljubljani, se imenovano društvo zahvaljuje predvsem pokroviteljici ge. dr. Bleiweis-Trsteniški, damam vrhovnega komiteja ge. dr. Šerkovi, dr. Baltičevi, dr. Pogačnikovi, dr. Zarnikovi, dr. Ješetovi, dr. Kobalovi, g. Zajčevi, dr. Rusovi, g. Rusovi, dr. Brejčevi, dr. Bretlovi, dr. Gregoričevi, dr. Volavškovi, dr. Senekovičevi in nadalje vsem g. zastopnikom tujih držav, vsem denarnim zavodom, trgovcem in drugim, ki so z denarnimi in drugimi prispevki pripomogli do uspeha. Razveselilo nas je tudi dejstvo, da je bilo na letošnjem plesu tako častno število ljubljanskih zdravnikov, ki so na ta način dokumentirali simpatije do našega društva. — Odbor.

— **Zlato poroko** je slavil danes, 26. januarja v Celju g. Temo Grah. Vpokojeni nadučitelj in posestnik, s svojo soprogo gospo Karolino Grah. Obilo sreče!

— **Zvišanje najemnine v mestnih hišah v Celju.** Mestna občina v Celju je sklenila pri zvišanju najemnin v svojih hišah kolikor možno upoštevati socialne razmere posamičnih najemnikov. Kot podlaga služi najemnina iz leta 1914. Uradništvo, delavcem in malim obrtnikom se poviša šestkratno, boljše situiranim pridobitnim slojem osemkratno in za obrtne in trgovske lokale se določi najemnina individualno; javne korporacije in uradi bodo plačevali osemkratno predvno najemnino. Občina je s tem pokazala pravo pot do sporazuma med najemniki in hišnimi posestniki. Na mestu bi bilo, da bi hišni posestniki v Celju to razumeli in krenili po tej poti, ker bi se na ta način najlažje našel sporazum med njimi in najemniki.

— **Velik požar v Skopju.** V Skopju je izbruhnil v torek 23. t. m. v Vardarski ul. velik požar, ki je skoraj popolnoma uničil trgovino Simonigo & Moreno. Škoda je ogromna.

— **Aretirani stražniki.** V Vukovaru na Hrvaškem se je uprlo 6 policistov in so stopili v stavko. Policijski šef pa je dal vseh šest aretirati in jih izročil sodišču v Osijek. Državno pravdnikovo bo postavilo policajce pod obtožbo po zakonu o zaščiti države.

— **Savina** je zadnje čase proti večerni mlno Celja kalna. To onesnaženje izvira najbrže iz tovarne v Ljubljani. Okrajno glavarstvo bo moralo to preiskati in ukreniti, da se neustojnice, ki bi ogrožal v polnem času krasne savinske kopeli, odpravi.

— **Čedna družba mladih vlomilcev** pod ključem. Dne 23. t. m. ob 23. uri je stražnik Jelušič zasledil pri vplomu v trafiko Franceta Matičiča na Gosposvetki cesti dva mlada človeka, ko sta nesla iz trafike polno vrečo tobaka približno za 7000 K. Tretji, ki je stal na straži je med tem pobegnil Okrajni nadzornik g. Habe, ki je drugi dan zasledoval čba vlomilca, je po dolgem zasledovanju izvil iz njih, da sta priznala, da obstoja organizacija mladih vlomilcev. Tekom dveh dni je imela policija celo družbo pod ključem. So to večinoma mladi ljudje, ki so se bavili večinoma z vplomi v stolnice in male trgovine in z odpiranjem železnih plomb pri vagonih. Zanimivo je pri tem, da se glavni tople, 20 letni Franc Leban ni udeleževal osebno nobenega vploma, temveč je samo sedel v kavarni in dirigiral »sodruge« tako ih je imenoval, na razne vplome. Mladi vlomilci so izvršili celo kopico vplomov, o čemur bomo jutri obširneje poročali. Aretiranih je bilo sedem vlomilcev.

— **Drzen vlom.** Danes ponoči je bilo vplomljeno pri mesarici Marji Prezeli na Sv. Petra cesti. Neznani storilec je odnesel 700 Dinarjev in vložne knjižice Kmetске posojilnice št. 20.212, v kateri je bilo vloženo 15.000 kron. Ta je bil jako previden in je takoj dvignil 10.000 K ter še pravočasno izginil.

— **Uboj v Podovci.** V nedeljo zvečer je prišel posestnikov sin Jakob Robar iz Podove v stanovanje posestnice Marije Pernat in ji začel groziti z nožem. V tem trenutku pa je vstopil v hišo sin posestnice Alojzij Pernat. Takoj je pograbil stol in udaril z njim Robarja. Med obema se je razvil pretep, pri katerem je dobil Robar več vbojdaev z nožem in obelžal mrtve. Pernat se je sam javil orožnikom.

— **Žrtve alkohola.** Prodajalec češalnikov za perilo Andrija Paprič iz Osijeka, ki je znan notoričen pijanec, je pretekli teden na cesti zaspal. Drugi dan so ga našli zmrazljenega.

— **Kino Tivoli.** »Atlantis« I. del. Najsenzaci onalne šif film »Pathé« produkcije, poln napetih mističnih zapletljav, ki pride o šele v 4 delu prvega dela do razjasnitve. Dejanje se vrši na zgodovinskem otoku Atlantis, kjer kraljuje božanstvena kraljica Antonijela. Gorje nesrečnemu, ki pade v nene ljubezenske mreže — zanj ni rešitve. Upjanijeni lubezni si konča o samil življenje in njihova telesa krasio kot zlati kipi dvorane večnomlade kraljice. Film prikazuje zopet dve novi žrtvi dva u-naska francoska čestnika, ki ima je določena ista usoda. Vsa okrutnost vedno ljubozni že ne kraljice se pokaže v drugem delu tajnstvenega filma.

Šolstvo.

Iz višjega šolskega sveta dne 25. jan.

Predsednik dr. Svetk otvori sejo in poroča, da je ta seja zadnja v sedanjih doli, ki potee dne 31. jan.; zahvaljuje se večini članom za sodelovanje. Učiteljice), ki imajo kot pom. uradniki dopust, morajo nastopiti službo, če so zdravi; oni pa, ki niso spsrbni za službo, ostanejo še nadalje prideleni okr. šol. nadzornikom. Katedetu Milavcu iz Trčiča se prepove na podstavi odredbe višje šol. oblasti, zahtevati od učencev, da bi napisavali nedeljske pridige. Sprejme se tropredlog glede oddaje ravnateljskega mesta na državni gimnaziji v Ptuj. Katedetom na I. deški meščanski šoli v Ljubljani je imenovan Andrej Azman, bivši katedet na mešč. šoli v Postojni. Društvo meščanskošolskega učiteljstva je vložilo po ravnatelju Humeku »spomenico«, ki se tiče raznih izprememb pri meščanskem šolstvu in učiteljstvu. Dve uri trajajoča razprava je dognala, da so se sprejeli ti-le Ribnikarjevi predlogi: 1.) za meščanske šole se imenuj poseben višji šolski nadzornik, vzet iz vrst meščanskošolskega učiteljstva. 2.) Meščanskošolsko učiteljstvo naj dobi svojega zastopnika v višjem šol. svetu, a ne sme se zmanjšati število sedanjih učit. zastopnikov. 3.) Znižaj naj se število učnih obveznih ur. 4.) Uvedejo naj se ravnateljske konference za meščanske šole. 5.) Spomenica se vzame na znanje, višjemu šolskemu nadzorniku dr. Poljanecu se pa izreče zaupnica in zahvala na neumornem trudu v prosep meščanskega šolstva. — Stalno so bili imenovani: Ignacij Petje za nadučitelja v Trčiču; Anton Anžič za katedeta v Ljubljani; Josip Wittine za nadučitelja v Banjloki; Josip Prijatelj v Vel. Laščah; Reben Adela v Kočevju; Alojzij Peterin in Fran Rupnik na deški šoli v Kočevju; Alojzij Tscherne v Starem logu; Franjo Ekert v Koprivniku; Ciril Kopitar in Niko Lapajnar na deški šoli v Ribnici; Golja Milka na dekliski šoli v Ribnici; Žilko Matija nadučitelj v Vel. Laščah; Kleindienst Lovre v Skrilju; Princič Eduard v Rožnem dolu; Vodopivec Olga v Dragi.

Silavoj Dimnik na IV. deški osnovni šoli v Mariboru; Drnovšek Fran nadučiteljem v Sevnici; Tomine Gabijela v Artilah; Marija Planer se prideli v Studence.

Reši se 9 disciplinarnih slučajev. V Semiču morajo zidati novo šolsko poslopje. Ustanovi se nova dvorazrednica v Mostah pri Kamniku. Za Prevalje se sistemizuje stalno katehetsko mesto. — Sprejeli so se predlogi o prošnji za upokojitev in sicer prosijo: Ravnikar Jožica, Jurko Rado, Zemljih Amalija, Wörner Anka, Virk Julija, Matanovič Avgusta, Valenčak Marija, Čeh Josip, Wesner Josipina in Rant Franc.

Zadnja točka dnevnega reda: »Poziv nad 66 let službojućim osebam, naj vložijo prošnje za stalno upokojitev« se je prepusila v rešitev bodočemu višjemu šolskemu svetu, ker sedanjí ni hotel prevzeti očitkov in posledice, da je pognal več zaslužnih in že z veseljem in uspehom delujočih oseb s silo v pokoj — ko še ni sprejeta službena pragmatika! Po tem predlogu bi bilo vpokojenih 185 učnih oseb, med temi nad 150 učiteljev! Kje je nadomestilo? Pa tudi z gospodarskega stališča bi bi ta požokuz državi le v škodo, ker bi morala plačevati potem dva namesto enega.

Ker ni bilo nobenega predloga več, je zaključil podpredsednik Dimnik ob 8. zvečer sejo — zadnjo v tej sestavi višjega šolskega sveta.

Glasišeni vestnik.

— **Moški zbor »Ljubljanskega Zvonarja«** poje v soboto zvečer dne 27. januarja t. l. na svetosavski besedi pravoslavne cerkvene občine v Ljubljani. Zbirališče točno ob triletrni na 20. zvečer v Kazini. I. nadstopnje. Obleka koncertna. Vsi! Odbor.

VELIK POŽAR V MARIBORU.

SKLADIŠČE JUŽNE ŽELEZNICE ZA OLJE POGORELO. — ŠKODA ZNAŠA 4 MILL-JONE.

— Maribor, 26. januarja. (Izvir.) Snoči okoli 11.30 je nastal v skladišču južne žel. za ole na koroškem kolodvoru požar, ki je bil naravnost katastrofalen. Vzrok še ni znan. Začelo je goreti v pralnici. Sodovi ola, firneža, terpentina in drugih olj so začeli z veliko eksplozijo goreti. Gasilna akcija je bila zelo otežkočena. Mariborska požarna bramba in druge iz okolice se delovale vso noč do danes dopoldne z največjo požrtvovalnostjo. Po nadšloveskih naporih se je gasilec končno posrečilo požar lokalizirati. Tekom požara je sledilo več eksplozij. Ena je težko poškodovala gasilca Strabva. Veliko ogorčeno je povzročilo dejstvo, da so bili gasilci obveščeni o požaru še le eno uro po izbruhu. Škoda je velikanska. Samo ola in lakov je uničenega za 1½ miliona. Celokupno škodo cenijo na štiri miliona dinar ev.

Borzna poročila.

— Zagreb, 26. jan. (Izvir.) Zaključek. Devize: Curih 21.25, 22, Pariz 7.20, 7.39, London 5.10, 5.14, Berlin 0.51, 0.53, Dunaj 0.15.25, 0.15.90, Praga 3.10, 3.20, Trst 5.30, 5.40, Newyork 111, 113, Budimpešta 4.25, 4.50. Valute: dolar 109, 110, lira 5.20, 5.25, funt šterling 510, —, franc, frank 712, 715.

— Curh 26. jan. (Izvir.) Današnja predborza: Zagreb 4.80 Berlin 0.029, Praga 15.10, Dunaj 0.0075, Budimpešta 0.25, Milan 25.80, London 24.94, Pariz 34.75, Newyork 5.3575, Bukarešta 2.50, Sofia 3.30.

Spominjajte se
Družbe sv. Cirila in Metoda!

Nekaj odgovora.

»Nadstrankarsko« glasilo Slaven-ske in Slovenske banke »Jutra« skuša dne 24. t. m. v dveh kolonah braniti »Strokovno in nadstrankarsko listo«, katero so gospodje teh zavodov postavili za volitve v pokojninski zavod za nameščence, hoteč dobiti zavod v svoje roke.

V potu svojega obraza skuša izpodbiti dejstva, navedena v članku, kjer smo konstatirali, da je na kandidatski listi laži-strokovne in nadstrankarske liste samo v prvi skupini 15 nameščencev Slavske in Slovenske banke, dalje 5 nameščencev »Jutra« in da tvorijo ostali del kandidatur nameščencev podjetij, ki so v direktni odvisnosti navedene bančne skupine. Ker resničnih navedb ne more ovreči, imenuje vse skupaj laž.

Ponovno konstatiramo: 1. da je ministrstvo za socialno politiko imenovalo v Delavsko zbornico v imenu zasebnih nameščencev ljudi, katerih ni zasebno nameščenstvo nikoli predlagalo.

2. da je bila pozvana Delavska zbornica, da imenuje izmed zastopnikov zasebnih nameščencev v Delavski zbornici svetnike za Pokojninski zavod. Pri tej priliki je hotel večinski klub Delavske zbornice nominirati za svet za zasebnega nameščence, funkcionarja strokovne organizacije, tej kandidaturi pa sta se gg. Lovšin in Urbančič uprila, češ da ga je škoda predlagati, ker ne bo nikakor imenovan. Iz tega sledi, da sta ona indirektno odločevala pri nominiranju kandidatov za svet, ker sta imela na svoji strani kompetenco, t. j. Oddelek ministrstva za socialno politiko v Ljubljani.

Seveda gre gospodji okrog Slavske in Slovenske banke ter »Jutra« predvsem za premoženje, ki se bo nabralo v bodoče pri Pokojninskem zavodu. Za te denarce je bilo že vse lepo pripravljeno in poskrbljeno, da pridejo v njih roke. V ta namen so nekateri gg. svetniki že pred meseci, ko še nihče razven njih ni poznal štatuta, sondirali teren med zavarovanci pod »strokovno in nadstrankarsko« firmo. Razpošiljali so svoj list in bianco izjave za kandidature.

Šele ko so smatrali, da je prišel njih pravi čas, so razpisali volitve. Gospoda ni računala s tem, da zavarovanci z budnim očesom pazijo na svojo premoženje, in se sedaj ne more vživeti v to, da bi poleg njenih trabantov mogel še kdo drugi imeti besedo v Pokojninskem zavodu.

Pozivamo vse volilce, da se ne dajo vplivati od nikogar in vsak pritisk prijavijo Akcijskem odboru »Združenih zasebnih nameščencev«. Naša lista je neodvisna lista združenih zasebnih nameščencev, in trditve »Jutrovc« da je postavljena v interesu kake banke, je navadna lopovščina, ki jo more zapisati le človek, ki misli, da morajo biti vsi zasebni nameščenci ponižne sluge bank kot je on sam.

Tovariši! Tovarišice! Lista »Združenih zasebnih nameščencev« že po svoji sestavi garantira za strogo objektivno in nesebično upravo Pok zavoda, ker so na njej zastopniki raznih krajev in podjetij v Sloveniji in Dalmaciji brez razlike strank. Nasprotna laž — nadstrankarska lista pa je prispevek gotove politične klike, ki, vržena od vladnih jasl, besni, psuje in bije okoli sebe, svesta svoje onemoglosti in brezpomembnosti. Ker ne morejo več z nasiljem vladati, Vas skušajo sedaj z lažjo preslepiti, da jim vsaj nekaj časa podaljšate njih eksistenco.

Vse za neodvisno, svobodno izbrano listo »Združenih zasebnih nameščencev« !!

Združeni zasebni nameščenci.

Društvene vesti.

— Javen shod bo dne 29. t. m. ob 19. v gostilni gosp. Ivana Marinka (v Ameriki) na Glincah. Dnevni red: Razprava o rarni Vojnovi & drug. Vabljeni so vsi odjemalci električne luči in električnega toka.

— Društvo »Gospodarski Zvon« vabi vse žlane da se zanesljivo udeležijo današnjega občnega zbora, ki se vrši točno ob 20 (8) v magistratni dvorani. — Odbor.

— Društvo »Očistilni dom v Ljubljani« ima svoj redni občni zbor dne 3. februarja 1923 ob 9. dopoldne v ofiserski menaži kasarne Voivode Mišiča (prej belgijska vojašnica). Dnevni red: 1.) Letna po-

ročila: a) Predsedstva, b) tajništva, c) domačina, d) blaginjska. 2.) Volitve novega odbora po čl. 11. Pravilnika (med temi dva zastopnika rez. oficerjev). 3.) Slučajnosti. Zlasti se opozarja na ta občni zbor g. rezervni oficerji, ki se ga naj polnoštevilno udeležijo in podnesejo svoje želje in nasvete merodajnemu forumu. — Odbor.

— Poziv! Vse aktivne in vpojane državne nameščence, vpojane častnike, njih vdove in sirote vabi podpisana O. Z. na protestno zborovanje, ki se vrši v nedeljo, dne 28. t. m. ob 11. uri dopoldne v Mesnem domu. Vsak javni nameščenec naj s svojo udeležbo dokaže svojo discipliniranost v težkem boju za obstanek. Manifestiramo za svoje pravice vsi brez izjeme, zavedajmo pa se pri tem dostojnosti in ugleda, ki je potreben za takšen nastop! — Osrednja Zveza javnih nameščencev in vpojencev za Slovenijo v Ljubljani.

— Kongres Društva za promet strancov — kupaljšta i mineralnih vrela u kraljevine SHS. Kako smo več javili, sazvalo je Društvo za promet strancov u Zagrebu za 29., 30. i 31. o. m. jedan kongres, nakojem će se pretrastati pitanja vrlo važne naravi o organizaciji i reorganizaciji promet strancov i kupaljšta. Pozivli su raspoložni početkom januara o. g. Svi Interesenti, koji iz bilo kojeg razloga nису primili poziva, a žele ovome kongresu prisustvovati, neka se izvole obratiti neposredno na Društvo za promet strancov u Zagrebu, Trg L/15.

— Maškardo z naslovom »Lukčev semen« priredil Šentjakobčan v četrtek, 1. februarja v dvorani Kazine. Dostop imajo dostojne maske vsake vrste, ki dobe vstopnice le v šentjakobski knjižnici od četrta do torka zvečer ob navadnih poslovnih urah od 5. do pol 8. zvečer. Istom se dobe vstopnice za člane društva in odsekov in njih rodbine. Vsaka navedenih vstopnic velja 10 Din, pri blaginji na dan prireditve za vsakega brez izjeme 15 Din.

Dopisi.

— Anarhija pri povzemanju najemnine. Iz Maribora nam poročajo: Kakor razvidimo iz oblika ljubljanskih hišnih posestnikov, vladajo tudi tam slične razmere kakor v Mariboru. Zalostno v Mariboru pa je, da se je solidarnost državnih nastavlencev glede predložene resolucije že v prvih urah po protestnem shodu razbila in sicer ravno od strani tistih, ki bi bili najbolj policantni vztrajati na vzgladu popolne solidarnosti. Tako je prišla z večino državnih

nastavlencev in vpojencev tudi večina privatnih nastavlencev in vpojencev, da se jim ne samo poljubno diktira stanarina, ampak da se išče tudi prilika jih kratkoma ločiti na cesto. Škodo pri teh razmerah pa trpe tudi tisti hišni posestniki, ki so pripravljeni se s strankami zlepa pobotati. Nevarno je za obstoj normalnih razmer in javnega reda, ako vlada še dalje pusti, da se nepotrebno netta dva si sovražna ognja. Vsaj toliko bi moralo biti gotovo, ali smejo državni nastavljenci upati na uspeh resolucij ali ne.

— Podraženje pečla v Mariboru. Pišejo nam: Mariborski peki so od sobote na nedeljo brez vsakega predobvestila, očitno tudi brez dovoljenja obrtne oblasti in mestnega županstva kruh podražili kar za en dinar t. j. od 6.50 na 7.50, žemle pa od 50 na 70 para. Da bodo prišli s podražanjem, na to je kazala njihova spekulacija že skozi celi mesec. Že začetkom januarja so brez vednosti zadruge lansirali v časopise vest, da bodo z dne 4. januarja kruh podražili za 50 para, sklicujoč se pri tem na vedno večje podražanje moke. Ko smo opozorili oblast, da uradni tržni cenik, ki izkazuje raje višje nego nižje cene, že od 15. novembra ne izkazuje nikakega podražanja moke, — moka je notirala Din. 7, so na pritisk policije takoj ustavili podražanje. Med tem so moko umetnim potom zvišali na 50 para. Tržni cenik z dne 15. t. m. je predvideval povzvišanje cene, izkazal podražanje od 6.50 na 7 Din. Čeprav so peki še štiri dni pozneje kruh prodajali po stari ceni. Komaj pa so zvedeli, da tržni cenik izkazuje podražanje, čeprav ni bilo še potrjeno, so podražili še za 50 par. Kakor peki trdijo, je zadruga na tozadevni seji povabila politično oblast in policijski komisariat, da pa se slednja označena oblast vabilu ni odzvala. Tako so samo referentu obrtne oblasti natvezili, baže o ne pričakovanem podražanju vseh predmetov, ki pridejo v pekarni v poštev. V resnici pa so le nekateri spekulativni trgovci podražili moko za 50 par. Podražanje kruha je zlasti med državnimi uradniki in revnijski sloji povzročilo tako razburjenje, da mnogo kupcev odklanja nakup kruha, zlasti pa žemli, ki so v ceni poskočile od 2 kar na 3 krone. Kakor se vidi, je res nujna potreba velikega župana ampak z veliko železno metlo.

— Podraženje živil v Mariboru. Zadnje dni se pojavlja pri vseh glavnih živilih za vsakdanjo potrebo nepričakovano podražanje. S podražanjem so pričeli trgovci z moko in sladjkorjem, njim so ta-

koj sledili mesarji in špeharji. Slanina je poskočila za 2 Din. 50 par.

— Iz Bele Krajine nam poročajo: Te dni se mudi v Beli Krajini minister dr. Župančič, naš rojak. Povsod so ga slavnostno sprejeli, zlasti pa v Črnomlju in Metliki. Iz Črnomlja so poslali ministri somišljeniki brozjavni pozdrav ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiču. V četrtek 25. t. m. poseti minister Novo mesto, kjer je posejal gimnazijo

Poizvedbe.

— Izgubila se je torbica z večjo svoto denarja in več računov od gostilne Rus do tobačnice tovarne, naslovljena na ime Marjita Bajda. Pošten najditelj se prosti, da vse to odda proti dobri nagradi v tobačni tovarni vratarju.

— Izgubila se je včeraj dne 24. t. m. zvečer od Vodnikovega trga do Sv. Petra ceste listnica z večjo svoto denarja. Ker denar ni bil izgubljen, last, se postene ga najditelja uljudno naproša, da mu vrne denar, ker je izgubljen težko prizadet. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

— Ivan Ortan, poštni uradnik iz Maribora, je našel junija meseca 1922. v stranišču hotela Strukelj zvezek čekov vsebujoč 15 čekov, »American Bankers Association«, a 20 dolarjev na ime Jahn Tomažič. Izgubitelj oziroma oni, ki bi zamogel dati kake podatke o sedanjem bivališču Jahn Tomažiča se naproša, da se zgleda na tuk. policijski direkciji v sobi št. 1.

Zbirajte znamke za „Jugoslovensko Matico“!

— Čevlje kupujte od domačih tovarov trdijo Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani na boljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

— Koncert. Danes in redno vsako sredo, soboto in nedeljo koncert salonskega orkestra v kavarni »Trainik« na Sv. Petra cesti. Začetek ob pol 23. do pol 1. ure ponoči.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Inserirajte v Slov. Narodu!

Izurjena prodajalka
v manufakturni stroki, ZELI MESTA v trgovini v deželi. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Marljivost/881«.

Dve učiteljici

ZELITA MESTA VZGOJITE LJIC pri otrocih od 2 do 10 let v mestu ali na deželi. — Ponudbe pod »Vzgojiteljici/889« na upravo »Slovenskega Naroda«.

J. MESARAS, dimnjačar, VUKOVAR (SREM)

traži pomočnika i naučnika (plača 1000 Din mesečno). Posao na selu i gradu. 903

Stavbni inženjer s polletno popoldansko delo. — Sprejme tudi statična dela na dom. — Ponudbe pod »Dober risar/895« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Meblovano sobo

s posebnim vhomom ISČE GOŠPIDIČNA. — Pismene ponudbe pod »Čista sobica/878« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Kupi se večje množine celuloznega lesa

1 m dolge, lupljene, franko vagon. Najvišje ponudbe z dostavnim trminom na g. FRANJO SCHURR, Poljčane. 874

Zahvala.

Vsem, ki so sprejeli

mojo mamo

k večnemu počitku in vsem, ki so s tolažilno besedo lajšali moje nečrečo. Izrekam tem potom iskreno zahvalo. Posebno sem hvaležna g. mestnemu župniku Barletu, ki je tako v boleznih kakor tudi pri z verno skrbel za dušo pokojne mame, gg. pevcev, ki so z žalostinkami priporočili pokojnico Bogu, ter št. Jakobski Marijini družbi žena, ki se je polnoštevilno udeležila pogreba.

Ljubljana, 25. januarja 1923.

Marija Mihelič.

Iščem osebo, ki bi podučevala par ur tedensko. — Ponudbe na upravo lista pod »Začetnik/894«

Šivilja gre na dom za vsako delo. Ponudbe pod »Ne gleda na plačo/892« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Fin kratak moški kožuh

SE PRODA za tretjinsko ceno. Poizve se: Turjaški trg 2, pri hišni.

Proda se trodelan predal, pripraven za špecerijo in endelen, obit s pločevino, za petroleje. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 884

Iščem stanovanje

— DAM PRIMERNO NAGRA DO. — Ponudbe pod »Mirna stran/886« na upravo »Slov. Naroda«.

Prodajalka za trgovino z mesom in šanim blagom za Hrvatsko SE SPREJME. — Ponudbe na: Ed. SUPPANZ, Pristava (Slovenija). 902

Velika hiša sredi mesta,

pripravna za vsako obrt, SE PRODA. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 891

Proda se krompir,

200 kilogramov, po 6 kron. Poizve se: Martinova c. 15. 885

Šivalni stroj za šiviljo,

malo rabljen, SE PO NIZKI CENI PRODA. — Poizve se pri Stanko Gelatu, mehanična delavnica Vič-Glince pri Ljubljani. 896

Zastupnik iz Zagreba,

dobro uveden u Hrvatskoj i Vojvodini, TRAJI ZASTUPSTVO. Ostajem do 28. januara u Ljubljani. — Adresa v upravi »Slov. Naroda«. 899

Uradnik, zmožen slovensčine, italijanščine in nemščine, že ravnatelj večje lesne trgovine, ISČE primerne SLUŽBE, eventualno pristopi kot družabnik. — Ponudbe pod »Les/905« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Slikar, specialist za umetniško slikanje, ornamentiko, cvetličar in izboren krajinar, sprejme službo pri kakem umetniškem podjetju ali kot sodrnik v umetniškem ateljeju. — Ponudbe pod »Prah/Milano/901« na upravo »Slov. Naroda«.

Miza, katere se lahko uporabi za posteljo, SE KUPI. Wolfova ulica 1/1, desno. 880

Proda se zelo ceno DOBRO VIR (Stutzflügel) v zelo dobrem stanu. — Poizve se: Fran LOBOREC, Rimska cesta 21. 906

Malo stanovanje

v kaki novi hiši ali vili ISČEM ZA TAKOJ. — Ponudbe pod »Dogovor/807« na upravo »Slov. Naroda«.

Proda se vila

za eno družino, na novo dograjena in s takojšnjim stanovanjem v Ljubljani. — Pismene ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod 300.000 Din/847.

Gospodična, zaposlena v manufakturni, nufakturni trgovini, ISČE MESTA v kaki večji mešani trgovini v mestu na deželi. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Poštenost/882«.

Mlado dekle, razumno, čedno, SLUŽBE, kjer bi se pričelo kuhanje in gospodinjstvo, najraje v Ljubljani. Nastopi lahko s 15. februarjem. — Naslov: Glavna pošta Ljubljana, poste restante št. 333.

ENO ALI DVE VELIKI

prazni sobi

z vhodom iz stopnjice ali hodnika, ISČEM ZA TAKOJ. — Ponudbe pod »Cena postranska stvar/808« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Parcela,

obsegajoča 2200 m² v Ljubljani ob južnem kolodvoru, pripravna za vsako industrijo, ker je prosti trg, električni tok in vodovod na razpolago, pripravna tudi za vilo ali druge stavbe, SE CENO PRODA. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 802

Ženitna ponudba.

21letna dekle, imejteljica trgovine mešanega blaga na deželi, želi znanja v svrhu takojšnje ženitve s trgovcem ne čez 30 let starim. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Vera/904« do dne 31. januarja t. l.

Lepa prilika!

Onemu, kateri mi posodi 50.000 do 75.000 dinarjev, odstopim urejeno trgovino s koncesijo in inventarjem na prosto razpolaganje za več let po dogovoru. Isti dobi stanovanje, obstoječe iz ene sobe in kuhinje ter drugih prostorov na razpolago. Trgovina se nahaja v prometni ulici večjega mesta Dolenjske. — Prepustim radi podzema večjega podjetja. — Ponudbe prosim poslati pod »A. S. 50—75« poste restante Novo mesto. 900

Službe išče

mlad gospod pri kakem podjetju ali trdki za slugo ali kaj podobnega. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Sluga/801«.

KUPIM

dva lepa konja za ježo. Ponudbe pod »Konja/854« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Išče se soba

v sredini mesta z eno ali dvema posteljama: pri boljši obitelji. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Boljša obitelj/821«.

Izurjena natakara,

obenem šivilja, ISČE SLUŽBE v gostilni ali kavarni. — Dopisi na naslov: Glavna pošta Ljubljana, poste restante št. 999. A. B. 865

Učiteljica

ISČE MESTA VZGOJITELJICE v Ljubljani ali najbližji okolici. Poučevala bi tudi klavir. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 859

Išče se pridno dekle

za vsa kuhinjska dela proti dobri plači in preskrbi v hiši. — Prednost imajo one, ki znajo vsaj deloma kuhati. — Josip BERGMAN, Ljubljana, Poljanska cesta 85. 813

Elektrotehnik,

nadzornik mehanike, želi premeniti mesto s 1. III. Reflektira samo na elektrotehnično stroko ali tehnično pisarno. Ponudbe z navedbo plače pod »R. M. 849« na upravo »Slov. Naroda«.

Izredna prilika!

Radi boleznj se odda v najem kompletna

vinska trgovina

izven užitinske črte mesta Ljubljane, v njeni neposredni bližini. Na razpolago vse: ležavna posoda, transportna posoda, sesalnik, filter itd. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 883

Izjava.

Podpisani I. stnik anončnega in reklamnega podjetja J. Zorman, Ljubljana, Gledališka ulica 2, izjavljam, da Vladimir Štepih od 23. t. m. dalje ni več pri meni uslužben ter ni upravičen nabirati oglase in sprejemati plačila za moko trdiko. Vsa nročila za oglase v jugoslovanskih reklamnih stenskih listih naj se vpošljejo direktno na pri sarnu v Ljubljani, Gledališka ulica 2, telefon 231.

Jos. Zorman,

anončno in reklamno podjetje.

Razno perilo

za dame, gospode in deco priporoča trdka

A. & E. Skabernè Ljubljana, Mestni trg 10

KDO hoče vstopiti v dobro vpeljano trgovino v večjem mestu Slovenije

kot tihi družabnik?

Reflektira se le na resne ponudbe z imenom in s kapitalom od 200 tisoč dinarjev naprej. — Ponudbe pod »Sigurna bojočnost/867« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Trgovski pomočnik,

23 let star, vojaščine prost, izvečan v manufakturni, modni in sportni trgovini, ŽELI PREMENITI DOSEDANJO SLUŽBO v Ljubljani; gre tudi na deželo. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Pomočnik 22/869«.

Išče se družabnik (-ica),

samostojna moč, s primernim kapitalom za novo vpeljano trgovino na deželi, kjer se bo tudi odprla trgovina z lesom. — Dotična oseba mora biti zanesljiva, ker bo event. samostojno vodila trgovino. — Tudi prodaja trgovine ni izključena. — Ponudbe je poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Primeren kapital/815«.

NOVOSTI ZA

PLESNO SEZIJO

A. Šinkovio nasl. K. Soss Ljubljana, Mestni trg 19

Prva špecialna trgovina z rokavicami in parfumi nudi:

vsakovrstne zimske rokavice iz usnja, podložene z volno, s kožškom, ter volnene in tricort rokavice.

Nadalje vsevrstne vsebarvne zimske in flor, svileni flor ter svilene rokavice.

Najfiništi pristni francoski parfumi. Najboljše vrste kolinske vode.

Eau de Cologne

O. Bračko, Ljubljana.

Dunajska cesta šte. 12